

ԱՊՐԱԳԻՆՅ

ԽԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2432 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 15 ԱՊՐԻՆ 2024
• VOL. XLIII, NO 2432 • 15 AVRIL 2024 • MONDAY, 15 APRIL 2024

Entrusted for over 25 years

Journey Home™ coverage included with new pre-arrangement contracts* (\$595 value)

www.komitas.ca (514) 331-0400

ԱՆԻ ԲԱՂԱԼԵԱՆ. «ԵՐԵՒԱՆԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱԾ Է ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԿ ՊԱՔՈՒԻ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐՈՒՄ»

Հայաստանը պատասխանած է խաղաղության պայմանագրի նախագիծին վերաբերելու ատրապեյճանական կողմի վերջին առաջարկներուն, «Ազատութեան» հարցումին ի պատասխան՝ տեղեկացուց Արտաքին գործերու նախարարութեան մամուլի խօսնակ՝ Անի Բաղալեանը:

Ան նշեց, որ խօսքը պայմանագրի նախագիծին շուրջ առաջարկներու 8-րդ խմբագրութեան մասին է:

Օրերս արտաքին գործերու նախարար Միրզոյանը ըսած էր, որ Երեւանն ու Պաքուն խաղաղութեան պայմանագրի կնքման շուրջ բանակցութիւններուն մէջ շարք մը փոխադարձ համաձայնութիւններու արդէն եկած են, բայց երկու հիմնական հարցի վերաբերելու կողմերուն պատկերացումները դեռ հեռու են իրարմէ: Անոնք են տարածքային ամբողջականութեան փոխադարձ ճանաչման ու հետագայ սահմանազատման գործընթացը եւ ենթակառուցումներու ապաշրջափակումը:

ԶԱՌԱ ԱՍԱՏՈՒՆԻ. «ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏԻ ՄԷՋ ՏԵՂԱԿԱՅՈՒԿԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԿԸ Է ԲԱՐՂԱ»

Բնագրաւուած Ստեփանակերտի մէջ տեղակայուած Կարմիր Խաչի գրասենեակը տեղափոխուած է Բարդա:

Այս մասին «Լուրեր»-ուն ըսած է Հայաստանի մէջ Կարմիր Խաչի միջազգային կոմիտէի պատուիրակութեան հաղորդակցման ծրագիրներու ղեկավար Զառա Ամատունի:

Արցախէն բռնի տեղահանուածներէն շուրջ 84 հազարը արդէն հաշուառուած են Հայաստանի հասցէներով, 82 հազարը ձեռք ձգած է գաղթականի ժամանակաւոր պաշտպանութեան վկայական, Հայաստանի քաղաքացիութեան համար դիմած է աւելի քան 1600 անձ:

Բռնի տեղահանութենէն ետք, այս ընթացքին Արցախէն Հայաստան տեղափոխուած է եւս 50 հայ:

Կարմիր Խաչի հայկական գրասենեակէն կը ըսեն, որ այնտեղ մնացածները իրենց ուշադրութեան կեդրոնն են: Անոնց հետ կապը կը փորձեն պահել Հայաստան տեղափոխուած հարազատները:

ՌՈՒՔԷՆ ՎԱՐՂԱՆԵԱՆ՝ 2024 ԹՈՒՎԱԿԱՆԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՆՈՊԵԼԵԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒ

Ռուբէն Վարդանեան առաջադրուած է 2024 թուականի Խաղաղութեան Նոպելեան Մրցանակի՝ իր բարեգործական եւ մարդասիրական գործունէութեան համար: Անոր թեկնածութիւնը առաջադրուած են շարք մը հեղինակաւոր անձեր, որոնց շարքին նաեւ Խաղաղութեան Նոպելեան Մրցանակի դափնեկիր կայ:

Վարդանեանի գրասենեակէն կը յայտնեն. «Հեղինակաւոր անձերու կողմէ Ռուբէն Վարդանեանը ներկայացուած է այդ բարձր մրցանակին՝ շուրջ հինգ տասնեակի հասնող նոր եւ աննախադէպ կրթական, բարեգործական, գիտական եւ մարդասիրական կառոյցներու ստեղծման ու օժանդակման համար ոչ միայն Հայաստանի մէջ, այլ նաեւ շարք մը երկիրներու մէջ: Առաջադրողները տպաւորիչ եւ միջազգային գնահատականի արժանի նկատած են Ռուբէն Վարդանեանի՝ իբրեւ մարդասերի եւ բարերարի կերպարը եւ անոր հետեւողական ջանքերը՝ ուղղուած նոյնիսկ պատերազմներու եւ անոնց սպառնալիքի, ֆինանսական եւ քաղաքական ճգնաժամերու ընթացքին մարդասիրական, բարեգործական ու ընկերային ծրագիրներու միջոցով երկարատեւ կայունութեան եւ զարգացման գործիքներու ներդրման:

«Այդ ծիրին մէջ մասնաւորաբար յիշատակուած է անոր գործունէութիւնը շրջափակուած Արցախի մէջ, ուր Ռուբէն Վարդանեան մեծ ջանքեր ներդրած է՝ փորձելով ոչ միայն մեղմել մարդասիրական ծանր կարիքները, այլ նաեւ ստեղծել դժուար վիճակի մէջ յայտնուած մարդոց ու երեխաներու կենսական պայմաններու բարելաւման կարելիութիւններ:

«Գնահատելի նկատուած է այն, որ Ռուբէն Վարդանեանի բարեգործութիւնը կ'ընդգրկէ ոչ միայն ազգային, այլ նաեւ միջազգային մակարդակները եւ համաշխարհային ազդեցութիւն ու նշանակութիւն ունի: Անոր հեղինակային մեծ նախագիծերէն մէկը՝ «Աւրորա» մարդասիրական նախաձեռնութիւնը ուղղուած է աշխարհի բոլոր անկիւններուն մէջ բոլոր ցամաքամասերուն մէջ օգնելու եւ ձեռք մեկնելու բոլոր անոնց, որոնք վտանգելով սեփական կեանքը բարիք կը գործեն: Վարդանեանի առաջադրման ներկայացուած յարգարժան անձերու նամակին մէջ կարեւոր կը նկատուի նաեւ այն, որ ան յարգալից եղած է ոչ միայն իր ժողովուրդին, կրօնին, այլ նաեւ այլոց ժառանգութեան նկատմամբ. իբրեւ ատոր վառ օրինակ կը նշուի Ռուբէն Վարդանեանի նախաձեռնութեամբ վերանորոգուած Շուշիի իրանեան մզկիթը»:

ԼԵՍՔԻՆԻ ՀԻՄՆԱՐԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԱԾ Է ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱՍԱՍԻՆ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

«Լեմքին» հիմնարկը Երուսաղէմի Հայկական թաղամասի «Կովերի պարտէզ» տարածքին մէջ հայերու դէմ գործադրուած բռնութեան դէպքերուն առնչութեամբ յայտարարութիւն մը տարածեց՝ շեշտելով, որ «խոր մտահոգութեամբ կը հետեւի Երուսաղէմի մէջ հայկական մշակոյթի վերջին յենակետը հանդիսացող թաղամասին մէջ հայերու շարունակական հետապնդումներուն»:

«Հարաւային Կովկասի մէջ Հայաստանի դէմ Ատրապեյճանի շարունակական սադրանքներուն լոյսին տակ, (Երուսաղէմի) այս յարձակումը Հայաստանի ինքնավարութիւնը եւ ինքնիշխանութիւնը վտանգելու այլ փորձ մըն է: Ատրապեյճանէն մինչեւ Իսրայէլ ցեղասպան վարչակարգերուն մօտ հայատեացութեան մակարդակը տագնապ կը յառաջացնէ, հայերը մնայուն վտանգի տակ պահելով: Իր հողը եւ ժառանգութիւնը պահպանելու հայ համայնքին վճռականութիւնը լայն աջակցութիւն ստացած է տեղական եւ միջազգային մակարդակներու վրայ: Իբրեւ պատասխան Xana Gardens-ի («Կովերի պարտէզ» գրաւելու փորձող ընկերութեան) եւ անոր գործընկերներուն կողմէ շարունակուող ահաբեկման մարտավարութեան՝ հայերը զարմանալի տոկոսներուն եւ համերաշխութիւն ցուցաբերեցին՝ կազմակերպելով բո-դոքի ցոյցեր, մնայուն ներկայութիւն պահպանելով խնդրոյ առարկայ տարածքին մէջ՝ հակառակ Իսրայէլի իշխանութիւններուն եւ վերաբնակիչներուն սպառնալիքներուն:

ՈՒՂՂԱԿԻ ՊԱՐՏՈՒԵԼՈՒ ԻՐԱԴՐՈՒՄԵ ԶՈՒՆԵՆՔ

Երբեք չընկնել. սա կեանքում ամենամեծ ձեռքբերումը չէ:
Կարելի է ամեն անգամ ոտքի կանգնելն է:
Նելսոն Մանդելա

Վերջին շրջանում հայ ժողովուրդն ու Հայոց պետականությունը դժուարին օրեր են ապրում: Ավելայայտ է, որ կրկին լինելիության խնդիր է ծառայել մեր առջև: Ամեն դեպքում քառսի այս նմանակումը, որքան էլ այն առայժմ կառավարելի է, իր մէջ դրական երանգներ չի պարունակում, յատկապէս՝ հեռանկարի առումով:

Խնդիրը կայանում է նրանում, որ իշխանութեան եւ իշխանազրկման գինը սեփական շահադիտականութեան առումով, յետխորհրդային շրջանի Հայաստանում երբեք այսքան բարձր չի եղել: Եւ եթէ նախկին իշխանութիւններն իրենց մտեցումները չէին թաքցրել, ներկաները դրանք «փաթեթատրում» են, օրինակ, կանաչ տարածքների մասին հոգ տանելու ցանկութեամբ, բայց իրականում զբաղուած են նմանակման գործընթացներով:

Ռուս բանաստեղծ, գրականագետ եւ պատմաբան, ռուսական սիմվոլիզմի հիմնադիրներից Վալերի Գրիսովը խոստովանել է, որ որպէս պատմաբան եւ որպէս գիտութեան այր՝ ինքը Հայաստանի պատմութեան մէջ տեսել է մի ամբողջ առանձնայատուկ աշխարհ, «որում հազարաւոր հետաքրքրագոյն եւ բարդ հարցեր գիտական հետաքրքրութիւն են առաջացնում» («Ռուս գրողները Հայաստանի մասին», Երեւան 1946, էջ 84): Այնինչ այսօր նկատուում է ծաւալուն, համատարած խիստ բացասական եւ վտանգաւոր մի երեւոյթ: Սոցիալական ցանցերում օգտատերերի գերակշռող մասն անընդհատ եւ յաճախակի, կարելի է ասել ամէն թուով գրում հրապարակում են նուաստացնող, բացասական բնութագրումներով, վիրաւորական եւ անպատիւ գրառումներ իրենց իսկ հայրենակիցների եւ ողջ հայութեան մասին, չխորշելով ազգային կերպարի տհաճ բնութագրումներից: Տպաւորութիւն է, որ մեր թշնամի հակառակորդները մեր մասին ասելի լաւ կարծիք ունեն քան մենք:

Պատմութիւնից յայտնի է, որ Հայաստանի հողերն իրենց պատմութեան ընթացքում դարձել են տասնըմէկ կայսրութիւնների տարածքներ, իսկ ամենավերջում յայտնուել Յարական Ռուսաստանի, Թուրքիայի եւ Իրանի կազմերում: Ընդ որում, Թուրքերը «մարսեցին» Եդեռնի մէկուկէս միլիոն անմեղ զոհերին, Իրանի տարածքում գտնուող նախկին հայապատկան մասերը քարտէզների վրայ նշուած են որպէս Արեւմտեան Ատրպէյճան, սակայն վերջնարդիւնքում միայն Ռուսական կայսրութեանը ենթակայ տարածքի վրայ է այսօր գտնուում վերածնուած անկախ Հայաստանը: Ի դէպ, ես երկար տարիներ գտնուել եմ ռուսախօս մարդկանց շրջանում, եւ նրանց մտածելակերպը իր որակներով դէպի լաւ տարբերում է մերինից: Առաջինը նրանց համեստութիւնն է, որ շատ է պակասում հայերի մօտ: Բայց այս երկու ժողովուրդները կարող են եւ իրենցից ներկայացնում են կատարելութիւն: Ցանկանում եք համոզուել, ապա ուսումնասիրեք Թումանեանին եւ Տոլստոյին, Դոստաւեսկուն եւ Խորենացուն, Բուլգակովին եւ Սեւակին: Պարզապէս լսեք Կոմիտասին եւ ձեր մաքրութիւնը շատ կը մօտենայ Արարչի մաքրութեան:

Պատմութիւնից յայտնի է նաեւ, որ Նոյնիսկ ամենախստապահանջ ու պահպանողական պատմագիտները հպարտանում ու մինչեւ 19-րդ դարի վերջը սեփական կրթական ծրագրերում նշում էին իրենց հայկական ծագման մասին:

Այնինչ հայերը շատ օտարամոլ են ու այնքան, որ մեծ պաթոսով արդէն դարից ասելի ոգեւորուած մարտի 8 են նշում: Եւ դա այն դեպքում, երբ հազարամեակների պատմութիւն ունեցող հայ ազգը մինչ այդ էր կերտել իր ինքնատիպ մշակոյթը եւ ուներ իր ազգային տոնածիսական համակարգը: Այսպէս, Հայկական տոմարով Արեգ ամսուայ 19-րդ օրը (Ապրիլի 7-ը) կոչուել է ԱՆԱԶԻՏ եւ նշուել որպէս մայրութեան, գեղեցկութեան ու պտղաբերութեան տօն: Իսկ ինչպէս եղաւ եւ ինչո՞ւ ազգութեամբ հրեայ Կլարա Յետկինն ու Ռոզա Լիքսեմբուրգն ընտրեցին հենց մարտի 8-ի մասին իրենց յօրինովի պատմութիւնը: Խնդիրը նրանում է, որ մեր

թուարկութիւնից առաջ 5-րդ դարում Պարսկաստանի արքայ Արտաքսերքս 1-ինը, որ գտնուել էր իր կնոջ հետ եւ ըստ իրենց օրէնքի՝ հրաժարուել նրանից ու մտերմացել էր նոր հարեմ բերած ազգութեամբ հրեայ էսթերի հետ: Երիտասարդ, գեղեցիկ էսթերը շատ արագ խելքահան է անում Արտաքսերքսին եւ դառնում հարեմի տիրուհին: Կամաց-կամաց արքան սկսում է աչքաթող անել իր երկրի ներքին տնտեսական գործերը եւ վաշխառու հրեաները գերիշխող են դառնում հասարակական կառավարման գործերում: Արքայի մերձաւոր զօրահրամանատարներից Ամանը, ով խելացի, հայրենասէր ու հայրենասուներ այր էր, տեսնելով պետութեան կործանումը՝ փորձում է «բացել» արքայի աչքերը եւ նրանից պահանջում է պատժել վաշխառու հրեաներին ու առգրաւել նրանց կուտակած փողերը: Սակայն էսթերին յաջողում է համոզել արքային, թէ հրեաներին չարախօսում են ու անտեղի վարքաբեկում: Արդիւնքում փոխում է արքայական հրովարտակը եւ հրեաներին արտօնում է կոտորել իրենց չսիրողներին: Նրանք սկսում են բոլոր գաւառներում ոչնչացնել, սպանել եւ կործանել զինուած մարդկանց՝ այդ թում նաեւ երեխաներին ու կանանց եւ նրանց ունեցուածքը կողոպտել: Բոլոր գաւառներում դա պէտք է արուել մէկ օրում՝ 12-րդ ամսուայ, այսինքն՝ Ադար ամսուայ 13-րդ օրը: Նոյն օրը Արքունիքում կազմակերպուած խնջոյքի ժամանակ թունաւորում է շուրջ 500 մարդ: Ամանն իր տաս որդիների հետ 99 է հանում: Ողջ երկրով մէկ մահապատժի է ենթարկուած 75.000 մարդ, այդ թում՝ կանայք ու երեխաներ: Յաջորդ օրը հրեաները տօնում են յաղթանակը: Հէնց այս «արիւնոտ խրախճանքին» է նուիրուած Պուրիմի տօնակատարութիւնը, հրեաների՝ իրենց թշնամիների հանդէպ ատելութեան արտայայտման ամենասիրուած ու ամենաուրախ տօնը: Մինչեւ այսօր հրեաները Նոյնիսկ գլխատուած պարսիկ նախարարի անունով «Ամանի ականջներ» խմորեղէն են թխում, երեխաներին խաղալիք կախարաններ նուիրում, որպէսզի իրենց թշնամիներին կախել սովորեն:

Եւ այս ամէնը՝ ջիւղաց Ադար ամսի 14-ին, որ Գրիգորեան տոմարով մարտի 8-ն է: Ահա թէ որտեղ է թաղուած շան գլուխը:

Իսկապէս, ճիշդ է ասուած՝ որ մայրենի լեզուն է թելադրում մտածողութիւնը, Նոյնն է թէ՛ կերտում ինքնութիւնը: Իսկ մեզանից շատերը երբեմն որ գրում են, թէ Աստուած, որ մեղքի համար պատժեցիր եւ այլն, ոնց որ ծանր մի բան իջնի գլխիս: Կարծես ազգովին մոռանում ենք, որ քաղաքականութիւնը քաղքենիացնելը, սիրողական մակարդակ ունեցողներին քաղաքականութիւն մտցնելը, փողոցի խօսոյթը քաղաքականութիւն բերելը, յետոյքաբնակ թափփոկութիւններին քաղաքական եթերներ տրամադրելը, անողնաշար միջակութիւններին տեխնոկրատ ներկայացնելը առնուազն ճիշդ չի եւ բոլորը ծանր մեղքեր են, որոնք էլ անհատոյց չեն մնում:

Ի դէպ, մեր նախնիները վատ գծեր չեն սերմանել, եւ եթէ մեզանում վատ բաներ կան, թշնամու ցանածն է: Հետեւաբար շուտափոյթ պէտք է ազատուենք օտարի այդ որոմից: Ինքս էլ այդ անառակ որդիներից մէկն եմ, սակայն դեռ չեմ բռնել չօրս տան ճամբան: Ես իմ մէջ կրում եմ մեր բոլոր նախնիների մասնիկներն ու նրանց ցանած սերմերը եւ սպասում եմ աստուածային լոյսին՝ ճշմարտապէս ծլարձակելու համար: Ես ամենագէտ չեմ, սակայն գալիս եմ ամենավերջից եւ պարզորոշ տեսնում եմ, որ մեր այդ օտարամոլութեամբ Հայաստանն աստիճանաբար վերածում ենք Արեւմուտքի չափազանց վտանգաւոր ծրագրերի իրականացման գործիքի:

Կրկին դիմենք պատմութեանը: Յայտնի է, որ Կարինում տիրող համատարած բարոյալքութեան, դասալքութեան ու փախուստի դէմն առնելու համար Անդրանիկը մի խելայեղ ծրագիր էր յղացել: Փորձեց միամղտացնել հայ զինուորներին ու սպաներին, որպէսզի գոնէ մի գիշեր էլ նրանք մնան քաղաքում, այն յոյսով, որ թուրքերը կը պաշարեն Կարինը, ու այդ պարագայում զօրքին այլ բան չէր մնայ, քան կոտորելը: Բայց դա էլ չըստացուեց: Խելագար փախուստի ընթացքում հայ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. «ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ԿՈՂՄԵ ԱՐՁԱԿՈՒԱԾ ԱՆԿԱՆՈՆ ԿՐԱԿԻՆ ԴՏԵԲԱՆՔՈՎ ՎՆԱՍՈՒԱԾ Է ՏԵՂ ԳԻՂԻ ՏՈՒՆԵՐԵՆ ՄԷԿՈՒՆ ՊԱՏՈՒՅԱՆԸ»

Ի լրումն ՀՀ Պաշտպանութեան Նախարարութեան հաղորդագրութեան, ՀՀ Ներքին Գործոց Նախարարութիւնը յայտնած է, որ 7 Ապրիլին, տեղոյն ժամը 00:30-էն 1:00 ժամանակահատուածին, Սիւնիքի մարզի Տեղ գիւղի հատուածին մէջ ատրպէյճանական կողմէն փոքր տրամաչափի զինատեսակներէն արձակուած անկանոն եւ ոչ-նպատակային կրակին հետեւանքով մասնուած է Նոյն գիւղի տուններէն մէկուն պատուհանը:

Տան բնակիչը չէ մնասուած: Կրակոցներուն պատճառով Տեղ գիւղի բնակիչներուն այլ մնասներ չեն հասած:

Ներքին Գործոց Նախարարութեան ոստիկանութիւնը ձեռնարկած է օրէնքով նախատեսուած գործողութիւններու, որոնցմէ ետք փաստաթուղթերը պիտի ներկայացուին Քննչական Կոմիտեութեան:

Hebdomadaire Arménien
Armenian Weekly ISSN 0382-9251

Publié par /Published by
Le Centre de Publication Tékéyan
825 rue Manogian, Saint-Laurent,
Québec H4N 1Z5

Tél: (514) 747-6680 • FAX: (514) 747-6162
e-mail: abaka@bellnet.ca
www.tekeyanmontreal.ca

Պատասխանատու խմբագիր՝
ՍԷՏԻՍ ՂԱԳՈՒՆԵԱՆ

Ծանուցումներու
նուիրատուութիւններու եւ
գրասենեակի պատասխանատու՝
ՍԱԼԲԻ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

Թորոնթոյի պատասխանատու՝
ՄԱՏԱԸ Բ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Canada
2nd Class \$80 (QC & ON)
1ère classe/first class \$150
U.S.A. 1st class (US) \$150
Autres pays/Other countries:
1st class (US)\$120
Per issue \$1.75
Dépôt légal: Bibliothèque du Québec

PM40015549R10945
TPS/GST - R119209294 • TVQ/PST #1006268699

Financé par le gouvernement du Canada
Funded by the Government of Canada

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻԶ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍՏ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԴԻ. ԱՆՂԱՄԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ (2023 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ)

Կիրակի՝ 7 Ապրիլ 2024-ի կեսօրե ետք ժամը 2:00-ին, տեղի ունեցավ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ տարեկան ընդհ. անդամական ժողովը 2023 տարեշրջանի:

Անդամներու արձանագրութիւններէն ետք, ժողովի բացման կոչը ի պաշտօնէ կատարեց Նախորդ տարուան տարեկան ընդհանուր ժողովի դիւան ատենապետ դոկտ. Արշաւիր Կէօնճեան, եւ նկատի ունենալով ներկայ անդամներուն թիւը աւելի էր քան պահանջուած 50-ը, ժողովը համարուեցաւ օրինական:

Տարեկան ընդհանուր ժողովի նախագահ՝ Գանատահայ Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Ս. Աբգար

Եպս. Յովակիմեանի Տէրունական աղօթքէն ու իր օրհնութիւնը տալէ ետք ժողովը բացուած յայտարարուեցաւ:

Ժողովը անցաւ սահուն, կանոնաւոր ու անսայթաք:

Ա) Օրուայ դիւանի ընտրութիւնը կատարուեցաւ միաձայնութեամբ. դոկտ. Արշաւիր Կէօնճեան՝ ատենապետ եւ Շուշան Արիսեան՝ ատենադպրուհի:

Բ) Դոկտ. Արշաւիր Կէօնճեան առաջարկեց Նախորդ անդամական ժողովի ատենագրութեան ընթերցումը զանց առնել, քանի՛ համացանցի միջոցաւ նախապէս ուղարկուած էր անդամներուն:

Գ) Դոկտ. Արշաւիր Կէօնճեան յաջորդաբար հրաւիրեց յանձնախումբերու ներկայացուցիչները, իրենց տեղեկագիրները ներկայացնելու համար:

Դ) Առաջին հերթին Տէր Կոմիտաս Քհնյ. Միրզախանեան ներկայացուց հոգեւոր հովիւի տեղեկագիրը: Ան նախ՝ շնորհաւորեց Առաջնորդ Արքեպիսկոպոս Նորայր Սարգսեանի աշխատանքին, ողջունեց օրուան դիւանի ատենապետ դոկտ. Արշաւիր Կէօնճեանը, ծխական խորհուրդի անդամներն ու պատգամաւորները:

Արքեպիսկոպոս Նորայր Սարգսեան տէր հօր կատարած աշխատանքը, անդրադարձնալով, որ Տէր Կոմիտաս ծանրաբեռնուած էր հովուութեամբ՝ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր Տաճարի, յաւելեալ Լաւալի ծովիսի:

Տէր Կոմիտաս կատարեց որոշակի անդրադարձումներ:

* Եկեղեցւոյ «Կանթեղ» շաբաթաթերթը կը շարունակէ կանոնաւորաբար հրատարակուիլ:

* «Կոմիտաս» դպրոց դասը եւ երգչախումբը կը շարունակէ իր առաքելութիւնը յաւելեալ մաս-

նակցողներու թիւերով:

* Նոր տարեշրջանը 6-րդ տարին ըլլալով կը շարունակէ հրատարակել Մայր Տաճարի երկլեզու օրացոյցը:

* Ամէն Կիրակի պատարագի աւարտին տիկնանց յանձնախումբին կողմէ տեղի կունենայ պատուասիրութիւն:

Ե) Ծխական խորհուրդը ներկայացուց իր տեղեկագիրը:

Ձ) Յիշուեցաւ, որ 38-րդ պատգամաւորական ժողովը տեղի պիտի ունենայ Մայիս ամսոյն, Լաւալ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ:

Է) Ծխական խորհուրդի հաշուապահ տիկ.

Ռաքել Տողրամաճեան այս տարի ներկայ ըլլալով, ինք անձամբ ներկայացուց ՅՊԵԿԿ. 2023-ին աւարտող տարուայ ընթացքին գրանցուած գործարքները:

Երեցներուն տարեկան անդամակցութեան գումարը: 40 տղար տարիներէ ի վեր Նոյնը մընացած էր. պրն. Հրայր Ծիհանեան առաջարկեց աւելցնել այդ գումարը 50 տղարի:

Ը) 2024- տարեշրջանի ներկայացուած նախահաշիւը գնահատանքով ընդունուեցաւ եւ վաւերացուեցաւ:

Թ) Արքեպիսկոպոս Նորայր Սարգսեան գնահատանքով արտայայտուեցաւ «Մաս»ի յանձնախումբի բժախնդիր աշխատանքին:

Ժ) Իբրեւ ամփոփում՝ հետեւեալ անունները իրենց սիրայօժար պատասխանատուութիւնները կը ստանձնեն՝ նոր տարեշրջանի աշխատանքին

Ծխական խորհուրդի անդամներ՝

Ատրիսէ Աղազարեան, Ռաքել Տողրամաճեան, Արթը Սոնմէզ, Էտի Հիսենճեան, Ալին Իրատեան, Շուշան Արոյեան, Սիլվա Ամատունի, Ռո-

պերթ Քէշայեան, Մագտա Զաքարեան, Անդրանիկ Շիրինեան եւ Վարուժ Մարկոսեան:

Պատգամաւորներ՝

Մկրտիչ Գանունճեան եւ Ռիչըրտ Եղիայեան Ընտրողական Յանձնախումբ՝ Ժիրայր Տոլար, Տօքթ. Հրայր Տէր-Գեորգեան,

Սօնա Սուվալեան եւ Մուրատ Թագուրեան

Հաշուեքննիչ Յանձնախումբ՝ Ժիրայր Տեօվլէթեան, Կրէկ Տէր-Գեորգեան եւ Մարալ Պալեան

Հետաքրքրական էր երբ վերջաւորութեան, տիկ. Զուարթ Թագուրեան փափաքեցաւ խօսք

առնել ու յուզումով այլ պատշաճ պոռթկումով արտայայտուեցաւ - աւելի ճիշդը բողոքեց - այն անհատներուն մասին որոնք կը դառնան այս Ս. Տաճարէն ու կը համարձակին հեռանալ: Ընդդէմ մարդկային, երբ որոշ տարակարծութիւններ կունենանք իրարու հանդէպ... սակայն այդ հարցերը անձնականի վերածելով հեռանալ եկեղեցիէն... իրապէ՛ս անհասկնալի է:

Ժողովին անդամները դիմաւորեցին այս խօսքերը՝ ջերմ ծափողջոյններով:

Գերշ. Տէր Աբգար Եպս. Յովակիմեանի աղօթքով եւ օրհնութեամբ փակուեցաւ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ Մայր Տաճարի ընդհ. անդամական ժողովը (2023-ի տարեշրջանի):

Ս. ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅԳ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԴՈՆԲԱՅԷՔ ԵՒ ՎԵՐԱՕԾՈՒՄ

ՄԱՍՆԹ Բ. ՄԱՍՈՒԲԵՆ

Թորոնթոյի Ս. Երրորդութիւն շայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ համայնքը 1953-ին կառուցուած է Թորոնթոյի առաջին հայկական եկեղեցին Woodlawո եւ Yong խաչմերուկի մօտ: Նորակառոյց եկեղեցին անուանակոչուած է Ս. Երրորդութիւն, առ ի երախտագիտութիւն Անկլիքան Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ, որ հիւրընկալած էր (1928-1953) թորոնթոյի համայնքը:

Նոյեմբեր 1987-ին ծուխը կառուցեց, Թորոնթոյի Սքարպորո արուարձանի մէջ գտնուող ներկայի Ս. Երրորդութիւն շայց. Առաքելական Եկեղեցին, որը օծուած էր ձեռամբ՝ Երջանկայիշատակ Վազգէն Ա. Ամենայն շայց Կաթողիկոսի:

Յունուար 8 2024-ին թեմիս փոխ-առաջնորդ էր Ս. Երրորդութիւն շայց. եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Զարեհ Աւագ Քհնյ. Զարգարեանի եւ Ծխական Խորհուրդի նախաձեռնութեամբ, 37

Գանատահայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Աբգար Եպս. Յովակիմեանի, առնթերակայ ունենալով, փոխ առաջնորդ եւ եկեղեցւոյս հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Զարեհ Աւագ Քհնյ. Զարգարեան, հոգեւոր հովիւի օգնական Արժ. Տ. Նայարի Քհնյ. Թանաշեան եւ սարկաւազաց դասին, արարողութեան ներկայ էր Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ շայ Կաթողիկէ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Գերպ. Նայր Եղիա Մ. Վրդ. Քիրիջեան եւ ներկայ հաւատացեալներու, տեղի ունեցաւ դռնբացքի հոգեպարար արարողութիւնը, որմէ ետք դպրաց դասի երգեցողութեան ներքոյ, հոգեւոր դասը եւ ներկայ հաւատացեալները, մուտք գործեցին վերանորոգուած եկեղեցիէն ներս:

Առաջնորդ Սրբազան շայրը վերստին օծեց Մայր Խորանը, յարակից խորանները, մկրտու-

րողութեան աշխատանքները ստանձնած ժրջան վարպետներուն, որոնք ոչ միայն իրենց աշխատանքով, եւ մանաւանդ հայ եկեղեցւոյ

հանդէպ իրենց անսակարկ հաւատքով եւ նուիրական ոգիով, իր աւարտին հասցուցին շինարարական աշխատանքները առ այդ ձեռամբ Սրբազան շոր, ստացան գնահատագրեր, եկեղեցւոյ հովիւի եւ Ծխական Խորհուրդի կողմէ:

Վերաօծման արարողութեան աւարտին, եկեղեցւոյս Կիրակնօրեայ Վարժարանի սաները կատարեցին, Ս. Զատկուայ Ճրագալոյցի, Ս. Գրային ընթերցումները Ճրագալոյցի Ս. եւ Անմահ Պատարագը մատոյց եւ իր օրուայ պատգամը փոխանցեց Գանատահայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Աբգար Ս. Եպս. Յովակիմեան:

Նորած եկեղեցւոյ մէջ Ս. Զատկուայ Ս. եւ Անմահ Պատարագը մատոյց եւ քարոզեց Թեմիս փոխ-առաջնորդ եւ եկեղեցւոյս հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Զարեհ Աւագ Քհնյ. Զարգարեան:

Ս. Պատարագի աւարտին տեղի ունեցաւ Տնօրինեքի արարողութիւն:

տարիներու բազմաբնոյթ գործունէութիւն ծաւալած եկեղեցին սկսաւ վերանորոգութեան աշխատանքը որ մաս կը կազմեն կառոյցի ներքին պատերու եւ սիւներու ներկի, Ս. Խորանի սալապատումի, ձայնային եւ տեսանկարահանման համակարգի, գորգերու նորոգութիւնները:

Ս. Յարութեան տօնի նախօրեակին Մարտ 30 2024-ին կէսօրէ ետք ժամը 4:30-ին ձեռամբ

թեան աւագանը, հիմնասիւնները, նորակերտ մարմարեայ մոմավառութեան սեղանը եւ սրբանկարը:

Արժ. Տ. Զարեհ Աւագ Քահանան իր խօսքերուն մէջ, շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազան շոր, իր ներկայութեան եւ եկեղեցւոյ վերաօծման արարողութիւնը կատարելուն համար, յատուկ շնորհակալութիւններ յայտնեց նո-

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱԾ Ե ԱԼԼԱՅՇՈՒՔԻՐ ՓԱՇԱՉԱՏԷԻ ՄԵՂԱԴՐԱՆՔՆԵՐՈՒՆ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը ա ըձազանգած է շայց Ե կեղեցւոյ եւ Ամենայն շայց Կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի հասցէին Ատրպէյճանի հոգեւոր առաջնորդ Ալլահշուքիւր Փաշազատէի կողմէ հնչած մեղադրանքներուն:

«Մեղիամաքս»-ի խնդրանքով՝ մեկնաբանելով Ալլահշուքիւր Փաշազատէի յայտարարութիւնները, Մայր Աթոռէն նշած են.

«Արցախեան հակամարտութեան պատմութեան ողջ ընթացքին Ամենայն շայց Կաթողիկոսի գլխաւորութեամբ շայ Եկեղեցւոյ մնայուն յորդոր-պահանջը Ատրպէյճանէն եղած է եւ կը շարունակէ մնալ՝ յարգել սեփական պատմական հայրենիքին մէջ Արցախի ժողովուրդի ինքնորոշման իրացումը արդար իրաւունքը: Շէյխ ուլ Իսլամ Ալլահշուքիւր Փաշազատէն հաւանաբար շայ Եկեղեցւոյ այս կեցումը թիրիմացաբար կը բնութագրէ իբրեւ վրէժխնդրութիւն:

Շայ Եկեղեցւոյ հասցէին նման մեղադրանքներ հ նչեցնելու փոխարէն պատշաճ պիտի ըլլար, որ Ատրպէյճանի հոգեւոր առաջնորդը անդրադարձնար Ատրպէյճանի վրէժխնդրական քաղաքականութեան եւ տարիներ շարունակ Արցախի ու շայաստանի հանդէպ կիրառուած յարձակումներուն, 2020թ սանձազերծած պատերազմին, Արցախի բռնագրաւման եւ հայաթափման, շայաստանի ինքնիշխան տարածքներու բռնագրաւման, հայ ռազմագերիները ապօրինաբար պահելուն, պետական մակարդակով իրականացուող հայատեսցութեան լայնածաւալ քարոզչութեան եւ հայկական պատմական հոգեւոր-մշակութային ժառանգութեան ոչնչացման ու իւրացման փաստագրուած դէպքերուն:

Պատշաճ պիտի ըլլար, որ Ատրպէյճանի հոգեւոր առաջնորդը, ունկընդիր ըլլալով շայ Եկեղեցւոյ կոչերուն, իր հոգեւոր հեղինակութեամբ համապատասխան քայլեր ձեռնարկէր՝ կասեցնելու ցեղասպան գործողութիւններն ու իրէշաւոր բարբարոսութիւնները եւ նպաստելու տարածաշրջանին մէջ իրական խաղաղութեան հաստատման:

Ալլահշուքիւր Փաշազատէն, մասնաւորապէս, ըսած էր, թէ Ամենայն շայց Կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդը «արժանի չէ, որ ես զինք իրաւորեմ Պաքո»: Ան պնդած է, որ «այսօր շայկական եկեղեցին, Ամենայն շայց Կաթողիկոսի գլխաւորութեամբ, վրէժխնդրութիւն կը քարոզէ ողջ աշխարհին մէջ»:

ABAKA

SECTION FRANÇAISE

LUNDI, 15 AVRIL 2024

Quels sont les enjeux dans la région de Tavoush ?

Écrit en anglais par *Benjamin Poghosian* et publié dans *The Armenian Mirror-Spectator* en date du 3 avril 2024

Depuis la visite du premier ministre Nikol Pachinian le 18 mars dans les villages de Voskepar et Kiranc de la région de Tavoush, des discussions et des débats ont lieu en Arménie sur la situation le long de la frontière entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan dans cette région. La visite a eu lieu après la déclaration du bureau du vice-premier ministre azerbaïdjanais Shahin Mustafayev, exigeant le retour immédiat à l'Azerbaïdjan de « quatre villages azerbaïdjanais non enclavés » situés à Tavoush le long de la frontière entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan, couverts en principe par les négociations de démarcation et de délimitation. Lors de ses rencontres avec les villageois, le Premier ministre arménien a déclaré que « le processus de délimitation et de démarcation entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan entrainé dans sa phase pratique ». Tout en reconnaissant qu'il n'y avait pas d'accord sur les cartes et les principes du processus et que l'Azerbaïdjan ne quitterait pas les territoires arméniens actuellement sous son contrôle, le Premier ministre a plaidé en faveur du retrait de ces villages pour éviter une nouvelle guerre. Après ces réunions, certains représentants des dirigeants arméniens, dont le président de l'Assemblée nationale, ont commencé à déclarer que ces territoires ne faisaient pas partie de l'Arménie et devaient être restitués à l'Azerbaïdjan.

Quelles seraient les conséquences si le gouvernement arménien cédait unilatéralement à ces demandes azerbaïdjanaises ? Les conséquences peuvent être divisées en trois catégories : logistiques, militaires et géopolitiques.

Une partie de l'autoroute Erévan-Dilidjan-Idjevan-Noyemberian, l'une des deux principales autoroutes reliant Erévan au point de passage frontalier de Bagratashen situé à la frontière entre l'Arménie et la Géorgie, traverse cette zone. Il est très probable que ce tronçon d'autoroute sera fermé de la même manière que l'Azerbaïdjan a fermé l'autoroute Goris-Kapan fin 2021. L'Arménie dispose de trois points de passage frontaliers avec la Géorgie : Bavra, Gogavan et Bagratashen, Bagratashen étant le principal, situé seulement à 70 kms de la capitale Tbilissi. La fermeture de cette autoroute ne coupera pas complètement l'Arménie de la Géorgie, car il reste possible d'atteindre le point de passage de Bagratashen via l'autoroute Erévan-Vanadzor-Alaverdi, et l'Arménie pourrait construire une route alternative pour contourner les zones qui seraient cédées à l'Azerbaïdjan. Cependant, toutes les options auront un impact significatif sur le trafic entre l'Arménie et la Géorgie et exerceront une pression supplémentaire sur l'économie arménienne. Selon le Comité arménien des statistiques,

ces dernières années, au moins 70% du chiffre d'affaires commercial de l'Arménie transite par la Géorgie et Bagratashen en est le principal élément. En 2023, 2 855 821 personnes sont passées par le point de passage de Bagratashen, tandis que seulement 695 427 ont traversé Bavra et 166 173 le point de passage de Gogavan.

En outre, le gazoduc Russie-Géorgie-Arménie traverse cette zone et est réclamé par l'Azerbaïdjan. À la lumière du précédent azerbaïdjanais consistant à couper l'approvisionnement en gaz du Haut-Karabagh dès que l'Azerbaïdjan a pris le contrôle d'une partie du gazoduc Arménie-Haut-Karabagh à l'été 2022, il y a de fortes chances que l'Azerbaïdjan utilise les mêmes tactiques comme levier pour exercer une pression supplémentaire sur l'Arménie pour qu'elle fasse de nouvelles concessions. Techniquement, il est possible de construire un nouveau tronçon de gazoduc, contournant ces zones, mais là encore, cela nécessitera du temps et des ressources de la part de l'Arménie.

Plusieurs villages arméniens autour de la région, Voskepar, Baghanis et Berqaber, seront partiellement encerclés par le territoire azerbaïdjanais et ses habitants seront contraints de faire des détours pour entrer et sortir. Si l'Azerbaïdjan déploie des troupes sur ces territoires, de nombreuses maisons arméniennes ainsi que des bâtiments administratifs et éducatifs seront situés à seulement quelques mètres des positions militaires azerbaïdjanaises, ce qui exercera une pression et des souffrances supplémentaires sur la population qui y vit et déclenchera une potentielle migration.

Selon plusieurs experts militaires arméniens, la région de Tavoush possède les positions de défense les plus avancées et les mieux construites d'Arménie. Tout changement territorial dans cette zone saperait la défense de l'Arménie et donnerait à l'Azerbaïdjan des positions favorables pour de nouvelles avancées dans la région de Tavoush et de Lori. Dans ce cas, l'Arménie devrait consacrer d'importantes ressources à la construction de nouvelles positions et à la relocalisation de nouvelles forces dans la région afin

Suite à la page 6

Rencontre Nikol Pachinian et Samantha Power à Bruxelles

Le Premier ministre Nikol Pachinian a rencontré Samantha Power, directrice de l'Agence américaine pour le développement international (USAID), à l'ambassade d'Arménie en Belgique.

Les interlocuteurs ont discuté de questions liées à la coopération entre le gouvernement arménien et l'USAID, des programmes en cours et des initiatives à venir. Ils ont notamment évoqué la poursuite du soutien de l'USAID à la mise en œuvre effective des réformes démocratiques et institutionnelles dans différentes directions en Arménie.

Le Premier ministre arménien a souligné que son gouvernement poursuivra avec détermination la mise en œuvre des réformes et a insisté sur leur importance stratégique.

Samantha Power a indiqué que l'USAID continuerait à coopérer étroitement avec l'Arménie et qu'elle était prête à apporter un soutien constant aux programmes du gouvernement pour le renforcement et le développement de la démocratie.

Les interlocuteurs ont évoqué les problèmes humanitaires des personnes déplacées du Haut-Karabagh et les actions visant à les résoudre. Le Premier ministre Nikol Pachinian a présenté les programmes et les nouvelles mesures mis en œuvre par le gouvernement. Il a souligné l'importance de l'aide apportée par les partenaires internationaux, notamment les États-Unis, aux personnes déplacées et a insisté sur la nécessité sur la continuité de cette aide.

La police israélienne expulse des Arméniens du Jardin des vaches

Selon un communiqué du 3 avril de la Chancellerie du Patriarcat arménien de Jérusalem publié sur Facebook par le chancelier Fr. Aghan Gogchian, la police israélienne a expulsé de force les Arméniens de la propriété du Jardin des vaches du Patriarcat arménien. Le consulat général de France à Jérusalem a exprimé son inquiétude face à la situation dans un tweet sur X le 4 avril et a appelé les autorités israéliennes à s'abstenir de toute action unilatérale remettant en cause le statu quo à Jérusalem.

« Aujourd'hui, le 3 avril 2024 vers 11 heures, une expulsion illégale a été initiée par la police israélienne sur le terrain du Jardin des vaches situé dans l'enceinte du Patriarcat arménien de Jérusalem. L'expulsion a commencé par la destruction des biens du Patriarcat arménien et des agressions contre le clergé et les Arméniens autochtones.

Suite à la page 6

Les bombardements aveugles ne contribuent pas au processus de paix

Le ministre arménien des Affaires étrangères, Ararat Mirzoyan, a déclaré, le 6 avril dernier, sur les ondes de la chaîne de télévision publique que les bombardements aveugles ne contribuent pas au processus de paix et sont incompréhensibles, faisant ainsi référence aux violations du cessez-le-feu par l'Azerbaïdjan la nuit précédente.

« Il est évident que l'Arménie n'est pas intéressée à aggraver la situation, et chercher une justification à l'escalade est une provocation. Dans le contexte de la désescalade de cette situation, je souligne la déclaration de la mission d'observation de l'Union européenne (UE). Je tiens à déclarer que cette mission est devenue un facteur réel, tangible et efficace pour la stabilité de la frontière arméno-azerbaïdjanaise.

« Je veux mentionner les récents bombardements, même contre des infrastructures civiles. Ces bombardements aveugles ne contribuent pas au processus de paix et nous sont incompréhensibles. D'un côté, nous nous asseyons à la table de négociations sérieuses, entamons le processus de paix et disons au monde entier que nous voulons la paix. La partie azerbaïdjanaise vient également, assure les médiateurs ou

Suite à la page 6

Les 100 ans d'Aznavor à Montréal

C'est en 2024 que sera célébré le 100e anniversaire de Charles Aznavour, légende du patrimoine musical universel de la chanson. Et c'est à Montréal - le jour même de son 100e anniversaire de naissance, le 22 mai prochain - que vous êtes conviés à la fête!

Dans une version exceptionnelle pour orchestre symphonique sur des arrangements de Nobuyuki Nakajima (Birkin et Piaf Symphonique) réalisés dans la plus grande tradition de la chanson française, l'interprète Jules

Grison nous revient entouré cette fois de plus de 50 musiciens pour faire vibrer à nouveau la salle Wilfrid-Pelletier de ses plus belles chansons.

C'est à Montréal que le producteur niçois Gil Marsalla (Directo Prod) a choisi d'offrir en primeur ce spectacle inoubliable. Montréal, ville que Charles Aznavour a tant aimée et qui l'a tant célébré, sera l'hôte d'une soirée mémorable pour célébrer le 100e anniversaire de cet artiste aimé et célébré partout dans le monde. C'est un rendez-vous !

Le spectacle sera présenté à la salle Wilfrid-Pelletier de la Place des Arts, le 22 mai prochain sous la direction artistique de Gil Marsalla, le chanteur Jules Grison et l'Orchestre symphonique sous la direction du chef Nobuyuki Nakajima.

La police...

Suite de la page 5

« L'officier responsable de l'expulsion est Assaf Harel. Il a été demandé au groupe d'officiers de présenter des permis pour l'expulsion, la destruction de biens et l'expulsion physique des prêtres et des Arméniens autochtones des lieux.

« Aucun permis ou ordonnance du tribunal n'a été présenté et ils ont continué à protéger et à aider les représentants de Xana Gardens dans la destruction de leurs biens. Lors des tentatives visant à mettre fin à cet acte illégal, plusieurs membres de la police ont continué à déclarer qu'ils étaient venus avec des permis sans jamais les présenter.

« Nous sommes toujours reçu une même réponse : « Nous sommes ici pour défendre les droits des travailleurs de Xana Gardens ».

« Le Patriarcat arménien de Jérusalem est l'un des gardiens de la Terre Sainte et le surveillant de l'un des quatre quartiers de Jérusalem. Nous attendons pleinement une procédure régulière qui est censée être accordée à tous à Jérusalem et exigeons des réponses de la part de la police israélienne et du gouvernement israélien sur leur participation aux événements d'aujourd'hui.

« Il est clair que les provocations d'aujourd'hui sont une tentative de créer un précédent contre le quartier arménien et ses terres légitimes. Nous continuerons à tenir bon et demanderons aux chrétiens du monde entier de mettre en lumière ces empiètements incessants sur la paisible communauté chrétienne arménienne. »

Les bombardements...

Suite de la page 5

les organisateurs des réunions ou nous-mêmes lors des réunions bilatérales, qu'elle veut construire la paix, mais il y a aussi des incidents à la frontière, des campagnes d'information, la création de prétextes pour l'escalade.

« Je voudrais dire une fois de plus que nous essayons de construire la paix et que la République d'Arménie est attachée à un programme pacifique. Mais pour cela, nous devons également savoir si l'autre partie est prête », a-t-il déclaré.

Quels...

Suite de la page 5

d'augmenter ses capacités de défense. Les points mentionnés ci-dessus soulignent le grave affaiblissement de l'Arménie, expliquant les risques aigus de céder ces zones à l'Azerbaïdjan à moins que la décision ne fasse partie d'un accord global, qui devrait couvrir toutes les questions en suspens entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan.

Il existe un autre argument pour expliquer pourquoi l'Arménie ne devrait pas céder ces territoires à l'Azerbaïdjan. Il ne peut y avoir de processus de négociation sans accords sur les cartes et sans accords sur les principes de délimitation et de démarcation. Ce que l'Azerbaïdjan exige n'a rien à voir avec le processus

de délimitation et de démarcation ; il s'agit d'un accaparement de terres par le recours ou la menace de recours à la force. Cela porte atteinte à l'ordre international fondé sur des règles et crée un dangereux précédent, avec des répercussions considérables dans notre région et ailleurs. Dans ce contexte, il est périlleux de permettre l'accaparement des terres en le décrivant comme le début d'un processus légitime de délimitation et de démarcation.

Au lieu de se soumettre aux méthodes d'intimidation de l'Azerbaïdjan en déclarant publiquement que ces territoires ne font pas partie de l'Arménie et que l'Arménie devrait les donner à l'Azerbaïdjan, le gouvernement arménien devrait s'adresser à toutes les organisations internationales et à tous les États qui ont une présence et des intérêts de paix dans

Des infrastructures civiles de Tavoush endommagées par des tirs azéris

Les infrastructures civiles de la province arménienne de Tavoush ont été endommagées à la suite de tirs sporadiques des troupes azerbaïdjanaises dans la nuit 5 avril dernier.

Le ministère arménien de l'Intérieur a déclaré dans un communiqué que des maisons et des pierres tombales avaient été endommagées dans le village de Movses, tandis qu'un véhicule civil avait été endommagé dans le village de Nerkin Karmragbyur.

La police a pris les mesures prescrites par la loi puis une enquête sera ouverte.

L'Arménie exhorte l'Azerbaïdjan à ne pas aggraver la situation

Les actions provocatrices des forces armées de la République d'Azerbaïdjan du jour au lendemain n'ont aucune excuse, a déclaré le ministère arménien des Affaires étrangères dans un communiqué.

« En ouvrant des tirs irréguliers sur différentes parties de la frontière et en déplaçant des dizaines de véhicules militaires, l'Azerbaïdjan a clairement poursuivi un objectif provocateur visant à inciter les unités des forces armées de la République d'Arménie à prendre des contre-mesures similaires afin d'obtenir des actions qui « corroborent » les faits de la récente désinformation azerbaïdjanaise », a déclaré le ministère des Affaires étrangères ».

Ces commentaires font suite à des tirs azerbaïdjanais dans différentes directions de la ligne de front durant la nuit. Les unités des forces armées d'Arménie n'ont pris aucune mesure contribuant à une nouvelle escalade, après quoi la situation s'est calmée le long de la frontière.

Le ministère des Affaires étrangères réaffirme que l'Arménie n'est pas intéressée à aggraver la situation dans la région et appelle l'Azerbaïdjan à mettre fin aux actions visant à aggraver la situation.

« Nous considérons également injustifiées les évaluations de l'Azerbaïdjan concernant la création de structures de défense sur le territoire souverain de la République d'Arménie, car les réformes de l'armée et des infrastructures militaires sont le droit souverain de tout pays. Nous rappelons également que les propositions de la République d'Arménie concernant le retrait miroir des troupes de la frontière entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan, l'introduction de mécanismes mutuels de contrôle des armements, la signature d'un pacte de non-agression et la démilitarisation des territoires adjacents à la frontière de l'État demeurent sans réponse », a déclaré le ministère.

Il a ajouté que les accusations concernant l'acquisition d'armes par l'Arménie à des fins de défense sont également incompréhensibles, car le volume des achats d'armes par l'Azerbaïdjan est beaucoup plus important.

« A cette occasion, nous réaffirmons officiellement l'engagement de la République d'Arménie en faveur d'un agenda de paix, ainsi que notre proposition à l'Azerbaïdjan d'établir des mécanismes mutuels de contrôle des armements et de démilitarisation des zones adjacentes à la frontière entre les deux pays. » a conclu le ministère.

VISITEZ ABAKA NEWS
www.abakanews.org

le Caucase du Sud, (ONU, Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe (OSCE), UE, Russie, Iran, États-Unis, États membres de l'UE et Inde), affirmant que l'Azerbaïdjan tente de mettre en œuvre un accaparement de terres soit par la menace de recours à la force, soit par la force réelle et que ces mesures portent atteinte au droit international.

En effet, même si l'Arménie acceptait de céder ces territoires à l'Azerbaïdjan, cela constituerait une violation du droit international et permettrait à l'Arménie d'exercer une pression supplémentaire sur l'Azerbaïdjan sur la scène internationale. Autrement, si l'Arménie accepte de céder ces territoires à l'Azerbaïdjan, en déclarant que cela fait partie du processus de délimitation et de démarcation, cela légitimerait l'accaparement des terres. Plus dangereux encore, les déclarations

selon lesquelles ces territoires font partie de l'Azerbaïdjan pourraient justifier le recours à la force par l'Azerbaïdjan pour s'emparer de ces territoires. L'Azerbaïdjan soutiendrait qu'il n'avait pas d'alternative, car l'Arménie, tout en reconnaissant ces zones comme territoires azerbaïdjanais, refusait de s'en retirer.

Ainsi, les enjeux dans la région de Tavoush ne concernent pas uniquement la sécurité de l'Arménie. Supposons que l'Azerbaïdjan réussisse à s'emparer ouvertement de ses terres sous la menace ou le recours réel à la force. Dans ce cas, ce serait un nouveau coup porté à l'ordre international fondé sur des règles à l'intérieur des frontières européennes, ce qui pourrait avoir des conséquences considérables bien au-delà du Caucase du Sud.

ABAKA

ENGLISH SECTION

MONDAY APRIL 15, 2024

Meetings in Brussels Leave Armenia in More Difficult Situation

By Suren Sargsyan published in *The Armenian Mirror of Spectator*

My recent articles, including those published by the Armenian Mirror Spectator, have focused on whether Armenia is shifting towards the West and if the West is willing to embrace Armenia. Prior to the NATO Secretary General's visit, I noted that Armenia lacks a clear agenda for NATO membership and may only participate in individual programs. The same applies to the European Union. Armenia desires closer ties but appears hesitant to break away from the Collective Security Treaty Organization (CSTO) and the Eurasian Economic Union (EAEU) in favor of joining the EU and NATO. It seems that both the EU and NATO are reluctant to welcome Armenia into their fold, or at least they refrain from openly stating so to avoid jeopardizing Armenia's security.

Lately, the primary topic of discussion in Armenia has been the country's relations with the EU and the potential integration with the European bloc. This discussion intensified following news of a meeting between President of the European Commission Ursula von der Leyen, US Secretary of State Antony Blinken, and Prime Minister Nikol Pashinyan.

Initially, pro-Western factions in Armenia held high hopes for the meeting, but as it became clear that public expectations would not be met, a shift occurred to downplay the significance of the West as a security guarantor for Armenia. While the EU may offer certain types of non-lethal military support, it cannot ensure Armenia's security. As I have previously mentioned, the West is unable to provide security guarantees to Armenia and can only offer assistance. The reasons vary, including Armenia's membership in CSTO, Russian-Armenian strategic relations (at least legally), as well as logistical support to provide such assistance.

After the meeting in Brussels, it became evident that those who believed having high expectations was unwarranted were more accurate in their assessment. Serious political agreements and achievements were absent. There was a lack of statements indicating Armenia's pro-

gress in European integration. Instead, the USA offered 65 million dollars in financial support to Armenia, while the European Union pledged a grant of 270 million euros. It was apparent that the West lacks a clear strategy concerning Armenia. The main message conveyed was that while the West is willing to assist Armenia, it cannot guarantee Armenia's security. Therefore, Armenia must work on improving relations with Turkey and Azerbaijan to prevent future attacks.

In fact, after this meeting, Armenia found itself in a more difficult situation. The West clarified its position towards Armenia and clearly presented the arrangement of things. Emphasizing this reality significantly complicates the internal political and security situation of Armenia. If the West could be a certain straitjacket for Azerbaijan before this meeting, now those restraint mechanisms are weaker and more fragile. The recent attacks on Armenian borders by Azerbaijani armed forces following the Brussels meeting further prove this point. Of course, this does not mean that Armenia should not continue its work in terms of developing and deepening relations with Western partners, but Armenia should clearly understand where the West can be useful and where it cannot provide support. In other words, Armenia should not form high expectations and then be disappointed because of those expectations. As I have mentioned many times, Armenia needs a pragmatic rather than emotional foreign policy. Armenia lacks this, especially after the 2020 war.

Deputy PM: No final decision yet on start of border delimitation from Tavush

Armenia and Azerbaijan have not yet reached a final agreement to start the border delimitation process from Tavush Province, Armenian Deputy Prime Minister Mher Grigoryan says.

"Until there is a final decision on the delimitation sections, key security, social, welfare and legal matters, no final decision can be made on the launch of border delimitation negotiations," Grigoryan told reporters on Tuesday, adding the issues are under discussion pending a final decision.

The deputy PM did not answer a question about whether Azerbaijan was ready to return any territory to Armenia, citing the lack of a final consensus between Yerevan and Baku.

"A decision to start the border delimitation from Tavush can be made if a consensus is reached on the other fundamental issues," Grigoryan noted, adding Armenia and Azerbaijan still disagree on a number of issues.

Armenia PM to Germany chancellor: Attempts to distort Prague, Brussels, Granada principles are unacceptable

Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan had a telephonic conversation with German Chancellor Olaf Scholz on Tuesday.

Armenia-Germany cooperation, and further development of Armenia-EU relations were discussed, the PM's office informs.

Also, they conferred about the Armenia-Azerbaijan peace process. In this connection, the premier noted that Armenia is ready to achieve solutions on the basis of principles agreed on October 6, 2022 in Prague, on May 14 and July 15, 2023 in Brussels, as well as on October 5, 2023 in Granada. But Pashinyan considered unacceptable any attempt to distort those principles.

In addition, PM Pashinyan thanked Chancellor Scholz for supporting the democratic reforms in Armenia, as well as the development of Armenia-Germany and Armenia-EU relations.

Martine Vassal to Nikol Pashinyan: 30 companies' representatives will arrive in Armenia from France today

Prime Minister of Armenia Nikol Pashinyan on Tuesday received a delegation led by Martine Vassal, President of the Council of the Bouches-du-Rhone Department of France.

First, the premier welcomed this French delegation's visit to Armenia and lauded Vassal's personal contribution to the consistent development of Armenia-France relations, the PM's staff informs Armenian News-NEWS.am. Pashinyan

noted that currently there is a new spirit and level of cooperation between the two countries, and the regions of France that maintain strong ties with the provinces of Armenia also contribute to this.

At the same time, the Armenian premier attached particular importance to the development and strengthening of bilateral economic cooperation between Armenia and France and, in that context, emphasized the need for close cooperation between the governments and local government agencies of the two countries.

In turn, Martine Vassal reflected on France's collaboration with Armenia in the economic, healthcare, social, and humanitarian spheres, as well as on the opportunities and steps for their expansion. In particular, she informed that representatives of 30 companies operating in various domains will arrive in Armenia from France today, and that they will discuss with their Armenian colleagues the possibilities of implementing investment programs and expanding trade and economic ties.

The interlocutors underscored also the cooperation between the cities of Armenia and France, as well as the promotion of mutual tourist visits.

In addition, they discussed the humanitarian issues of Armenians forcibly displaced from Nagorno-Karabakh and the measures to resolve these issues. In this regard, the implementation of assistance programs by international partners was highlighted.

Lindsey Snell: Azerbaijan false claims of Armenian ceasefire violations are used to justify its own ceasefire violations

Azerbaijan's increasing false claims of Armenian ceasefire violations are used to justify Azerbaijan's own ceasefire violations, and tend to precede larger-scale Azerbaijani attacks. Lindsey Snell, an internationally known American journalist who covers conflicts and crises in the Caucasus, the Middle East, and North Africa, noted this on X—former Twitter.

"As Azerbaijan has intensified territorial demands in the Tavush region [of Armenia] over the last weeks, this is troubling," Snell added.

Azerbaijani armed forces initiated fire towards Armenian combat positions in Syunik Province

The units of the Azerbaijani Armed Forces initiated fire towards the positions of the Armenian Armed Forces in the vicinity of Aravus (Syunik Province) on April 8, at 10:50 p.m., and Khoznavar (Syunik Province) at 10:55 p.m., according to a statement from the Ministry of Defence of the Republic of Armenia.

The Ministry adds that the statement of the Ministry of Defence of Azerbaijan that on April 8, between 11:35 p.m. and 11:45 p.m., the units of the Armed Forces of the Republic of Armenia opened fire toward Azerbaijani combat positions in the southeastern part of the border doesn't correspond to reality.

Russia urges Armenian leadership 'not to allow the West to deceive it'

The Russian Foreign Ministry regards the April 5 Armenia-U.S.-EU meeting in Brussels as another attempt by the "collective West" to involve the South Caucasus in geopolitical confrontation, Interfax reported.

"We regard the high-level meeting in the Armenia-U.S.-EU format in Brussels on April 5, 2024 as another attempt by the 'collective West' to involve the South Caucasus in geopolitical confrontation.

The irresponsible and destructive interference by extra-regional forces in South Caucasus affairs, a wish to drive a wedge between the region's countries and their neighbors, may have very negative consequences for stability, security and economic development in the region, cause the appearance of new division lines, as well as an uncontrolled increase of tension," the ministry said in a statement on its website.

"Obviously, the West wants to turn Armenia into an instrument for implementing its extremely dangerous intentions in the South Caucasus. We know that Washington and Brussels, [which are] making ephemeral promises, are seeking Armenia's exit from the CSTO and the EAEU, withdrawal of the Russian military base and border guards," the statement said.

The ministry is calling on the administration in Yerevan "not to let the West deceive it and make the country take a false path, which may lead to the appearance of security vacuum, serious problems in the economy and population outflow." "The volumes of grant support stated in Brussels do not compare in any way to the multi-billion profits that Armenia continues to receive from interaction with Moscow in the EAEU and the CIS. These precise factors dramatically increased trade (fourfold since 2018) and, as a consequence, ensured record economic growth and increased people's wellbeing in the past few years," the statement said.

The Russian Foreign Ministry confirms its commitment to "comprehensively increase and expand relations with Armenia based on the principles outlined in the fundamental bilateral documents and agreements in common integration associations." "We are confident that progressive development of Russian-Armenian alliance will help secure the fundamental interests of the peoples of Russia and Armenia and will strengthen regional security and stability," the ministry said.

"The West also continues attempts to destroy the foundation of Armenian-Azerbaijani normalization, a set of trilateral statements by the leaders of Russia, Armenia and Azerbaijan in 2020-2022, envisaging measures to unblock transport and economic ties, border delimitation, preparation of a peace treaty, strengthening of confidence through contacts between public figures and experts," the ministry said.

"It was under pressure from Washington and Brussels that official Yerevan suspended the implementation of these agreements, on many of which, in particular, on the issue of lifting mutual transport blockades, the sides were close to reaching mutually acceptable solutions. Moscow is still ready to do everything to promote the achievement of long-awaited peace between Azerbaijan and Armenia," it said.

"Regional and bilateral problems in the South Caucasus need to be solved in accordance with the principle of 'regional responsibility' approved in the second session of the 3+3 Consultative platform in Tehran on October 23, 2023, in which Armenia also participated," the ministry said.

"We are calling on players to respect these agreements and on the authorities in Yerevan to take the concerns of the neighboring states into account when building its foreign policy line," the document said.

Azerbaijan instigating border provocation, Armenian MP warns

Opposition MP Tigran Abrahamyan has warned of Azerbaijan's blatant efforts to stir up provocation on the border with Armenia.

In a social media post on Saturday, he pointed to a surge in the Azerbaijani disinformation campaign and intensified gunfire targeting Armenian combat positions in several border sections.

"No serious incidents have been recorded so far, which does not rule out that Azerbaijan could embark on a new military adventure escalating the situation," the MP wrote.

"I don't think Azerbaijan will resort to large-scale military actions (although the tensions may later escalate), but Baku could try to invade a number of dangerous border areas under the pretext of "border adjustments" as it did on other frontlines in 2020-2023.

"The threats increased especially after the Armenian authorities recognized the Azerbaijan sovereignty over some settlements under Armenian control, which, in fact, created favorable conditions for Baku," Abrahamyan stated.

Olivier Decottignies: France is providing Armenia military gear everyone's desperate to get

France has a military gear everyone's desperate to get—and France is providing it to Armenia. French Ambassador to Armenia Olivier Decottignies wrote this on X, former Twitter.

And attached to this post, the French diplomat posted an article about the radars of the French company Thales, including the Ground Master 200, three of which were sold to Armenia.

Tourism Committee: 154,215 tourists visit Armenia in March

The Tourism Committee of Armenia has published statistical data on tourist visits to the country in March of the current year.

Accordingly, 154,215 tourists visited Armenia this March, compared to 159,918 in the same period last year.

In March 2024, the most tourist visits to Armenia were recorded from Russia (42%), Georgia (14%), Iran (8%), India (3%), and the Philippines (2%).

Academy Museum of Motion Pictures to screen "The Color of Pomegranates" on Parajanov's 100th birthday

The Academy Museum of Motion Pictures is set to screen Sergei Parajanov's beloved film "The Color of Pomegranates," as well as a restoration world premiere of Mikhail Vartanov's poetic documentary, "Parajanov: The Last Spring," on Friday, April 19 on the occasion of Sergei Parajanov's 100th birthday anniversary.

"Parajanov: The Last Spring" is set to screen in Los Angeles for the first time in nearly 15 years, while "The Color of Pomegranates" is commonly referred to as one of the greatest films ever made. This historic event marks the first-ever screening of an Armenian film at the Academy Museum.

The Academy Museum is a film museum located in Los Angeles California that opened in 2021 and was constructed by the Academy of Motion Picture Arts and Sciences. The Academy Museum is the first large-scale museum of its kind in the United States, and is dedicated to the history, science, and cultural impact of the film industry.

The screenings are presented in partnership with the UCLA Film & Television Archive, with community partnership support provided by the Armenian Film Society.

VISIT ABAKA NEWS
www.abakanews.org

ԳԱՅԻՐԷԻ Յ.Բ.Ը.Ս.-ԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԴՈԿՏ. ՃՈՐՃ ՍԻՄՈՆԵԱՆ Կ'ԱՅՑՅԵԼԷ «ԱՊԱԳԱՅ» ՇԱՔԱԹԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆԸ

Ս. Զատիկի արձակուրդին առիթով, հիւրաբար քաղաքս կը գտնուէր Գահիրէի Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան տեղական ատենապետ դոկտ. Ճորճ Սիմոնեան, ընկերակցութեամբ ազնուափայլ կողակցին տիկ. Նայիրի Խորասանճեան-Սիմոնեանի:

Դոկտ. Սիմոնեան առիթը ունեցաւ այցելելու կարգ մը ազգային մամուլի եւ մշակութային միութիւններու կեդրոններ, որոնց կարգին զինք վայելեցինք «Ապագայ» շաբաթաթերթի խմբագրատան մէջ:

Գաւաթ մը սուրճի եւ քաղցրեւէններու շուրջ, դոկտ. Սիմոնեան եւ «ԱՊԱԳԱՅ» շաբաթաթերթի խմբագիր պրն. Աւետիս Պազալեան ունեցան մտերմիկ գաղափարի փոխանակումներ, երկու գաղութներու (Գահիրէ եւ Մոնթրէալ) հասարակ յայտարար մարտահրաւերներու մասին. մասնաւորաբար անոնք կեդրոնացան, օրուայ մտահոգութիւններու, Հայերէն լեզուի առնչութեամբ, միշտ նկատի առնելով պարտադրեալ նախապատուութիւնը օտար լեզուներու (ըլլայ Արաբերէն կամ Անգլերէն) եւ հարկադրանքն ու հեզասահ վտանգը Ազգային վարժարաններէն ներս: Գահիրէ, կար նաեւ ուրիշ լուրջ մտահոգութիւն մը՝ նոր բազուող անձնական բարձրագոյն ուսումնական կեդրոններու ներկայութիւնը՝ օժտուած ամենաարդիական միջոցներով:

Ըլլալով Ազգային վարժարանի անցեալի տնօրէն (Հալէպ), պրն. Պազալեանի փորձառու ներդրումները՝ պատշաճօրէն ու գոհունակութեամբ իրացուց պրն. Սիմոնեան:

Դոկտ. Ճորճ Սիմոնեանի մասնագիտութիւնը տպագրագիտական ճիւղին մէջն է: Արժանացած է երկու Masters-ներու մին 1994-ին Գահիրէէն,

երկրորդը Լոնտոնէն 1997-1998 «Printing Publishing & packaging»

* 2014-2017 շրջանին եղած է Helwan-ի համալսարանի «applied arts» ի կաճառի (faculty) ուսուցչապետ՝ Dean:

* Իսկ 2020-էն ի վեր եղած է Ahran Canadian համալսարանի «faculty of design & Creative Arts» կաճառի Dean:

* 2012-2020 ի շրջանին եղած է անդամ Egyptian Chambre of Printing & Packaging (8 տարի)

* Այժմ Digital printing comitee of Egypt ճիւղի առաջնորդ:

* 2008-էն ի վեր (16 տարի) member of board է «El Amiria printing press»-ի: Իսկ ազգային գետնի վրայ դոկտ. Սիմոնեան ունեցած է հարուստ նուաճումներ:

Պատանի տարիքէն՝ «Կոկանեան» երիտասարդացի ատենապետ, ՀՄԸՄ-ի football-ի (Soccer) պատասխանատու եւ 4 տարի ալ ատենապետ:

Եկեղեցիի հոգաբարձութիւն՝ 1992-2006, թեմական՝ 2019, քաղաքականի ատենապետ՝ 2019-2023, թեմականի փոխատենապետ՝ 2023 եւ վերջապէս Հ.Բ.Ը.Ս.-եան տեղական ատենապետ:

Գնահատելի է, որ Եգիպտոսի ներկայ ազգային պատասխանատուները մտահոգ են, նոյնիսկ նօսրացած, գաղութի մը ապագայով եւ վստա՛հ, կը փափաքին քայլ պահել սրընթաց ժամանակին հետ:

Բարի վերադարձ եւ նորանոր յաջողութիւններ կը մաղթենք մեր յարգելի հիւրերուն:

Պ. Գ.

ՈՒՂՈՎԿԻ...

Շաբ. - էջ 2 - Էն

զինուորը նոյնիսկ կրակ բացեց իր ճամբան մէն մենակ փակել փորձող դժբախտ զօրավարի վրայ: Այս առիթով Լեւոն Թութունջեանը նկատում է. «Հայկական դի-մադրութիւնները փախուստի հնարաւորութենէ զուրկ հանգամանքներու մէջ եղած են: Էրզրումի քառսին ու փախուստին ատեն Անդրանիկ ծրագիր յղացած էր բերդաքաղաքը պաշարել տալ թորք բանակէն՝ փախուստի ճամբայ չձգելով հայոց: Այն ատեն-կ'ըսէր դիցազնը,- մերինները առիծներու պէս կը կռուին...»: Եւ նա իրաւացի էր. այդպէս եղաւ Սարդարապատի ճակատամարտի ժամանակ: Եւ դա էլ էր նախատեսել Անդրանիկ, որի մասին Ալեքսանդրապոլի յիշատակելի գիշերը նա ասել էր Պարոյր Լեւոնեանին:

Ուինսթըն Զըրչիլը կարծես մեր օրերի համար է ասել՝ պատերազմը սարսափելի է, բայց ստրկութիւնն ասելի վատ է...Եթէ երկրի ղեկավարը, ընտրութիւն կատարելով պատերազմի եւ խայտառակութեան միջեւ, ընտրում է խայտառակութիւնը, նա ստանում է եւ պատերազմ, եւ խայտառակութիւն: Եւ այստեսակ ծանր պատկերի պայմաններում արեւմուտեան ռազմավարները պատերազմը ասարտելու ջանքերի փոխարէն ամէն օր պատժամիջոցների նոր փաթեթներ են ընդունում, մինչդեռ հազարաւոր երիտասարդ ռուսներ եւ ուքրանացիներ դեռ չհասցած հեռանում են կեանքից: Հումանիտական մտածողութիւնը դուրս է մղուել քաղաքական գործիչների ուղեղներից: Մի բան պարզ է, պատժամիջոցներով կանգնեցնել Փութինին հնարաւոր չէ, դա ցնորք է: Մնում է ելնել պատժամիջոցների քաղաքականութեան նախորդ պատմութեան փորձից եւ արեւմտեան դեմոկրատիան փրկելու փոխարէն, փրկել երիտասարդ կեանքերը, քանի դեռ ուշ չէ: Քանի դեռ ուշ չէ մեզ էլ հարկաւոր է խելամիտ լինել եւ այդ խուսափել Հայաստանն աշխարհի հզօրների ռազմաբեմը դարձնելուց: Պետք չի հրաժարուել պատմական ուսուցանող յիշողութիւնից, քանզի ինչպէս մեծն Հրանտ Մաթետոսեանն էր ասում՝ Էն ծառը թէ յիշողութիւն ունի՝ քոնոնք էլ ունեն: Քոնոնք կտրում են, մորթում են, զրկում են, ծաղրում են եւ քոնոնք իրենց յիշողութիւնից փախչում են, եւ նորից կը զրկուեն ու նորից կը զրկուեն ու նորից, ու նորից յիշողութիւն չեն ունենայ, որովհետեւ վախենում են ծաղրին բռնուցքով ու զրկուելուն կտրելով պատասխանել...:

Կարծում եմ ուղղակի պարտաւոր ենք յիշել պատմութիւնն ու դասեր

քաղել: Գարեգին Նժդեհի եւ Դրոյի նման հզօր հայրենանուիրեալները, որոնք կռուում էին ռուսների դէմ, 1920 թ. ստիպուած էին նոյն ռուսների հետ գալ համաձայնութեան: Ինչու 1920 թ. Դեկտեմբերի 2-ին Դրօն Երեւանում իշխանութիւնը յանձնեց ռուսներին, ինչու 1921 թ. Յուլիսին Սիւնիքում Նըժդեհը համաձայնութեց Միսանիկեանի հետ: Դէ թող կռուէին մինչեւ վերջ, ինչ, նրանք խելք չունէին:

Պատմութեան իմացութիւնս յուշում է ու հարց ծնում. արդե՞օք այսօր նորից նոյն իրավիճակը չէ, արդե՞օք իսկապէս պատմութիւնը չի կրկնում...:

Եւ վերջապէս արդե՞օք մեզ ձեռնտու է Մատթեոսի էֆեկտի վիճակը, համաձայն որի յանձնողն ասելի կը յանձնի, նուաճողն ասելի կը նուաճի եւ այդպէս շարունակ: Արդե՞օք պարտաւոր չենք հասկանալ, որ մեր պարտութիւնը պարզապէս պարտութիւն չի, այլ ոչնչացում, որ մենք ուղղակի պարտուելու իրաւունք չունենք:

ՍՈՒՐԵՆ Թ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ
ՊԳԴ, փոթէսօր
Երեւան
1.04.2024
«Պայքար» Շաբաթաթերթ

«ԼԵՍՔԻՆ» ...

Շաբ. - էջ 1 - Էն

Կոչ կ'ընենք միջազգային համայնքին՝ պաշտպանելու Երուսաղէմի պատմական եւ մշակութային հայկական հողը եւ քրիստոնեական սրբավայրերը: Կոչ կ'ընենք Իսրայէլի դատարաններուն՝ անյապաղ անվաւեր ճանչնալու Հայոց պատրիարքարանի եւ Xana Gardens-ի միջեւ խնդրայարոյց համաձայնութիւնը եւ կը պահանջենք, որ Իսրայէլի իշխանութիւնները յարգեն փոքրամասնութիւններու՝ հայերու եւ քրիստոնեաներու իրաւունքները՝ ամբողջ Երուսաղէմի, Արեւմտեան ա փի եւ Ի սրայէլի մ'էջ», կ'ըստի վերոնշեալ յայտարարութեան մէջ:

ՅԱԲԱԿՅԱԿԱՆ

Ցառվ տեղեկացանք մահուան գոյժը՝ Անթիլիասի Ն.Բ.Ը.Մ.-ի Տիկնանց Յանձնախումբի երկար տարիներու գործունեայ անդամ

Աստղիկ Խանճեան-Ապունայեան-ի

որ պատահեցաւ 29 Փետրուար 2024-ին Լիբանանի մէջ:

Անոր հոգուն Ս. Պատարագի արարողութիւն տեղի ունեցաւ Կիրակի, 3 Մարտ 2024-ին, Մոնթրէալի Հայ Կաթողիկէ Համայնքի Տիրամայր Նարեկի ժողովրդապետական եկեղեցին մէջ:

Այս տխուր առիթով Թէքէան Մշակութային Միութեան եւ ՌԱԿ-ի եօժէն Բաբազեան ակումբի զոյգ վարչութիւնները՝ իրենց խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնեն Վարչութեան անդամ պրն. Յարութ Գոյումճեանին, իր կողակցին Սիլվային, ընտանեկան անդամներուն եւ սգակիր բոլոր պարագաներուն:

ՄԱԿԻ ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԸՆԴՈՒՆԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԱԾ «ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱՆԽԱՐԳԻԼՈՒՄ» ԲԱՆԱԶԵԻՆ

Մարդու իրաւունքներու խորհուրդի 55-րդ նստաշրջանին, 3 Ապրիլին, միաձայնութեամբ ը նդունուած է Հայաստանի կողմէն ներկայացուած «Ցեղասպանութեան Կանխարգիւում» բանաձեւը:

Հիմք ընդունելով «Ցեղասպանութեան յանցագործութիւնը կանխարգիլելու եւ պատժելու մասին» համաձայնութեան՝ երկու տարին մէկ ներկայացուող բանաձեւը ՄԱԿ-ի անդամ երկիրներու ուշադրութեան կը հրաւիրէ այս ոճրագործութեան կրկնութեան վտանգներն ու անոնց կանխելու անհրաժեշտութեան վրայ:

«Այս տարուան բանաձեւի բնաբանին մէջ, նկատի առնելով ժամանակակից մարտահրաւերները՝ կարեւոր դրոյթներ աւելցուցած են կանոնադրական նախազգուշացման եւ ցեղասպանութիւններու հետ առնչուած վտանգներու մասին: Մասնաւորապէս, նման վտանգներու շարքին նշուած են զինուած հակամարտութիւններու օգտագործումը ցեղասպանութիւն իրականացնելու նպատակով եւ որպէս պատերազմ վարելու արգիլուած միջոց՝ խաղաղ բնակչութիւնը սովի մատնելու անթոյլատրելիութիւնը:

Բանաձեւը անպատժելիութիւնը կ'որակէ որպէս ցեղասպանութիւններու, պատերազմական յանցագործութիւններու եւ մարդկութեան դէմ յանցագործութիւններու վտանգի զգալի գործօն՝ ընդգծելով, որ անիկա պէտք է հասցեագրուի հետաքննութեան, քրեական հետապնդումի եւ պատիժի միջոցով: Այս առումով յատկանշական է այն փաստը, որ բանաձեւը յատկապէս կը նշէ Արդարադատութեան Միջազգային Դատարանին դերը ցեղասպանութեան յանցագործութեան կանխարգիլման եւ պատիժի հարցերով:

Փաստաթուղթով նախատեսուած ՄԻԽ-ի 58-րդ նստաշրջանին քննարկում տեղի ունեցած է կանոնադրական նախազգուշացման նիւթով: Կոչ ուղղուած է ՄԱԿ-ի Մարդու իրաւունքներու բարձր յանձնակատարի գրասենեակին քաջալերելու ինչպէս անդամ պետութիւններու, նոյնպէս ՄԱԿ- ԳՔ Ցեղասպանութեան կանխարգիլման հարցով յատուկ խորհրդակցանի, պայմանագրային մարմիններու, յատուկ ընթացակարգերու, քաղաքացիական հասարակութեան, մարդու իրաւունքներու ազգային հիմնարկներու, ակադեմիական շրջանակներու եւ մասնաւոր հատուածի մասնակցութիւնը նախաձեռնութիւնը, ըսուած է հաղորդագրութեան մէջ:

Աղբիւրին համաձայն, Հայաստանի այս նախաձեռնութիւնը կարեւոր ներդրումն է ցեղասպանութիւններու եւ զանգուածային ոճրագործութիւններու կանխարգիլման միջազգային օրակարգը ամրապնդելու, ժամանակակից մարտահրաւերներուն իրաւունքակեղծումն մօտեցումներ առաջադրելու, մարդու իրաւունքներու միջազգային իրաւունքի եւ միջազգային մարդկային իրաւունքի խաչուող հարցերու շուրջ հիմնարկային լուծումներ գտնելու ուղղութեամբ:

ՀՀ Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը կարեւոր համարած է նաեւ արձանագրելը, որ Հայաստանի կողմէն ներկայացուած «Ցեղասպանութեան Կանխարգիլում» բանաձեւը կը վայելէ լայն աջակցութիւն. անիկա կը համահեղինակէ բոլոր հինգ տարածաշրջանային խումբերու անդամ հանդիսացող երկիրները:

L'union des communautés arménienne du Québec
Քէպէքի հայ համայնքի միացեալ մարմին

109ième anniversaire du génocide arménien Հայոց ցեղասպանութեան 109 ամեակ

Rima Elkouri
Journaliste et auteure
La Presse
Conférencière d'honneur
Օրուան պատգամաբեր

COMMÉMORONS ENSEMBLE!
ՄԻԱՍՆԱԲԱՐ ՌԳԵԿՈՉԵ՛ՆՔ

Le dimanche le 21 avril 2024 à 19h00
Centre communautaire arménien, Salle Aharonian, 3401 Olivar-Asselin, Montréal

Թէքէան Մշակութային Միութիւն

ԸՆՈՐՀԱՅԱՆԴԵՍ ԳԻՆԵՉՈՆ՝

«Մեսրոպ Մաշտոց ու Սահակ Պարթևի Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Առաջին Երաժիշտները Ըստ Ձեռագիր Մատենագրութիւններու Տուեալներուն» գիրքին:

Չեղինակ՝
Տիար Մամուկ Բեռլիերեան

Գիրքը կը ներկայացնէ օրուան բանախօս՝
Պրն. Վիգէն Աղդարեան

Ուրբաթ, Ապրիլ 19, 2024 երեկոյեան ժամը 8-ին
Թէքէան Մշակութային Միութեան
Յ. եւ Ս. Արղունանեան սրահէն ներս:

825 Rue Manoogian, St-Laurent, H4N 1Z5
Tel: (514) 747-6680
Մուտքը ազատ